

צבא	ההגנה	לישראל
מערך	דובר	צה"ל
תא	חוק	חופש המידע
טל':	073-3862131	

כ'	תשרי	תשפ"ו
12	אוקטובר	2025

11/11/2024

לכבוד

תא"ל דניאל הגרי

הוגש באמצעות טופס מקוון

דובר צה"ל - הממונה על חופש המידע

הנדון: בקשה לפי חוק חופש המידע, התשנ"ח-1998

בהתאם לחוק חופש המידע, התשנ"ח-1998 (להלן: "החוק") נבקש לקבל את פריטי המידע הבאים הנוגעים לביטול פטור משירות מילואים, האמור החל מתאריך 7.10.2023 ועד ליום המענה על בקשה זו (להלן: "פרק הזמן המבוקש") ובפירוט כלהלן:

1. מספר יוצאי צבא אליהם נשלחה בפרק הזמן המבוקש הודעה מצה"ל בדבר הכוונה לבטל את הפטור שניתן להם בעבר משירות מילואים ולהחזירם לשירות מילואים (להלן: "ההודעה"). האמור בחלוקה לפילוחים הבאים:

- א. מספר יוצאי הצבא להם נשלחה ההודעה מדי חודש בפרק הזמן המבוקש;
 - ב. התבחינים ו/או הקריטריונים לפיו הוחלט לשלוח את ההודעה;
 - ג. סיבת הפטור (גיל, מצב רפואי, טעמי דת, צמצומים, פטור זמני, לימודים אקדמיים, בריאות נפש וכיוצא);
 - ד. מספר מקבלי ההודעה להם בוטל הפטור בחלוקה לסיבת הביטול;
 - ה. מספר מקבלי ההודעה שהתנגדו ו/או ערערו על הכוונה להחזירה לשירות מילואים, בחלוקה למספר יוצאי הצבא להם בוטל הפטור על אף האמור.
2. מספר יוצאי צבא אליהם להם בוטל הפטור משירות מילואים בפרק הזמן המבוקש והוחזרו לשירות מילואים, האמור בחלוקה לפילוחים הבאים:
- א. מספר מחזיקי הפטור להם בוטל הפטור מדי חודש בפרק הזמן המבוקש;
 - ב. התבחינים ו/או הקריטריונים לפיו בוטל הפטור (התנדבות, תום פטור זמני, אי חלות סיבת הפטור וכיוצא);
 - ג. סיבת הפטור (גיל, מצב רפואי, טעמי דת, צמצומים, פטור זמני, לימודים אקדמיים, בריאות נפש וכיוצא);
 - ד. מספר יוצאי הצבא להם בוטל הפטור שהתנגדו ו/או ערערו על הכוונה להחזירם לשירות מילואים, מדי חודש בפרק הזמן המבוקש.

3. העתקי כל פקודות, נהלים וצווים לפיהם ניתנים ומבוטלים פטורים משירות מילואים.

נדגיש כי ככל שחלקים מהמידע המבוקש יושחרו או יושמטו או שמסירתם תסורב על פי הוראות החוק יש לציין ולנמק זאת בהתאם להנחיות נוהל 3.1 של היחידה הממשלתית לחופש המידע. את המידע המבוקש לעיל אבקש לקבל בפורמט מתאים לעיבוד מחשב כמו לדוגמה גיליונות נתונים (XLS, XLSX, CSV וכדומה) בהתאם להנחיות נוהל מס' 7 של היחידה הממשלתית לחופש המידע שעניינו "נוהל צורת מסירת המידע".

בברכה,

שלום רב,

הנדון: בקשתך למידע בנושא פטור משירות מילואים
שלך: בקשת חופש מידע מיום 11 בנובמבר 2024

1. להלן התייחסות צה"ל לבקשתך, לאחר בדיקה מול הגורמים המקצועיים.
2. **באשר לסעיף 1(א) לבקשתך**: סה"כ נשלחו 27,035 מסרונים לאנשים הרלוונטיים.
3. **באשר לסעיף 1(ב) ו-2(ב) לבקשתך**: הקריטריונים לפיהם נקראו משרתים במקצועות שהוגדרו רלוונטיים (לוחמים, מוחרגים ע"פ חוק שירות ביטחון, מערכי תומכ"ל, תומכי תע"מ, רופאים, מערך הצמ"ה) הינם: עד גיל 39.9, ובעלי כשירות רפואית מתאימה וללא סיבות פרט חריגות שימנעו מהם חזרה לשירות מילואים.
4. **באשר לסעיף 1(ג) ו-2(ג) לבקשתך**: רק משרתים שנגרעו לפטור מסיבת צמצום כוחות המילואים קיבלו את ההודעה.
5. **באשר לסעיף 1(ד) לבקשתך**: סיבת הביטול היא זהה לכולם- סיבת הפטור "צמצום כוחות המילואים" אינה תקפה יותר בעת הזו. לכן נדרשים לשוב לשירות מילואים. נכון ליום 16.07.2025 הוחזרו 13,140 לשירות מילואים.
6. **באשר לסעיף 1(ה) ו-2(א) לבקשתך**: עד כה הוגשו 14,861 טיעונים לגבי ביטול הפטור, מהם 10,758 הוחזרו למילואים לאחר בחינת הטיעון (הרפואי/הפרט).
7. **באשר לסעיף 2(ד) לבקשתך**: סה"כ נשלחו 27,035 מסרונים לאנשים הרלוונטיים במסגרת מה שאושר מידי חודש, מהם הוגשו 14,861 טיעונים לגבי ביטול הפטור, מתוכם 10,758 הוחזרו למילואים לאחר בחינת הטיעון (הרפואי/הפרט).
8. **באשר לסעיף 3 לבקשתך**: מצ"ב כנספחים א'-ב' למענה זה פקודות ומדיניות צה"ל באשר לצו פוקד.
9. על החלטה זו ניתן להגיש עתירה בבית המשפט לעניינים מנהליים בתל אביב.
10. בברכה,

הממונה על חופש המידע בצה"ל

נספח א'

-בלמ"ס-

מטכ"ל	אכ"א	344
חטיבת	תכנון ומנהל	כוח אדם
ענף	תכנון	מילואים
מדור	תכנון	מילואים
סימוכין		0056
ט'	באב	התשפ"ד
13	באוגוסט	2024

הנדון : החזרה מפטור בצו פוקד – מסמך מדיניות

1. כללי.

א. סעיף 36 לחוק שירות ביטחון מסמך את שר הביטחון או פוקד מטעמו לפטור יוצא צבא מחובת שירות מילואים, מטעמים הקשורים בהיקף כוחות המילואים של צבא-הגנה לישראל.

ב. סעיף 38 לחוק מגדיר כי בסמכות שר הביטחון לבטל צו שניתן כמפורט בסעיף 36, במידה והטעמים שבגללם ניתן הצו אינם קיימים עוד. החוק מגדיר כי שר הביטחון לא ישתמש בסמכות זו אלא לאחר שניתנה למי שהצו חל עליו הזדמנות לטעון כנגד הביטול.

ג. במהלך העשור האחרון, על בסיס סמכות זו, נגרעו לפטור משרתים מכלל המערכים והסמכויות מסיבת צמצום כוחות המילואים.

ד. אחד מלקחיה המרכזיים של מלחמת חרבות ברזל הוא הצורך בהגדלת סד"כ המילואים לטובת הרחבת מעגל ההשתתפות בשירות, יצירת אורך נשימה למשרתים, ומתן מענה לצורך בהקמת מסגרות חדשות.

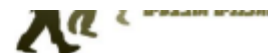
ה. על מנת לעמוד ביעדי בניין הכוח למול תרחישי הייחוס העדכניים, הוחלט על מימוש תהליכי החזרה מפטור בצו (כמפורט בסעיף ב'), בדגש על המשרתים במערכי הלחימה ובמערכי תומכ"ל חיוניים נוספים.

2. התהליך המבצעי.

א. תהליך ההחזרה מפטור בצו פוקד מחולק לארבעה רכיבים מרכזיים: הגדרת אוכלוסיה, הפקת הצו למשרתים, מימוש הצו בפועל, והשיבוץ לשירות מילואים.

ב. הגדרת אוכלוסיה

1) האוכלוסיה הפוטנציאלית לחזרה לשירות מילואים מפטור בכוח צו פוקד הינה משרתי המילואים אשר נגרעו לפטור משירות מסיבת צמצום כוחות, ואשר אינם זכאים לפטור מסיבה נוספת (גיל, רפואי, אמהות, וכו').

-בלמ"ס-

(2) בפועל, גיוס המשרתים מפטור יתבצע בפעילות ע"ב קריטריונים של גיל, כשירות רפואית, והכשרה מקצועית.

ג. הפקת הצו

- (1) לכל מועמד להחזרה מצו פוקד תועבר הודעה (כמפורט בנספח א') אשר מפרטת אודות הביטול המתוכנן של פיטורו משירות ביטחון, ואודות זכאותו למיצוי זכות טיעון בנושא זה במידה ומועניין לטעון כנגד ההחלטה.
- (2) ההודעה תכלול קישור לשאלון דיגיטלי, אשר במסגרתו ימלא המועמד את פרטיו האישיים ופרטים ליצירת קשר, ואשר דרכו יוכל להגיש פרטים רלוונטיים לטובת מימוש זכותו לשימוע.

ד. מימוש הצו

- (1) לאחר הפצת ההודעה, יטופלו המשרתים בפרוטנציאל באחד משלושה מסלולים, בהתאם לאופן המענה שניתן להודעה.

(2) מסלול חזרה מיידי מפטור.

- (א) במסלול זה יטופלו המשרתים אשר נתנו מענה למסרון ובמסגרתו לא הביעו עניין במימוש זכותם לשימוע.
- (ב) משרתים אילו יוחזרו לשירות מילואים ויוצבו ביח"ר יעודי: "יחר שבצ פקד 2024".

(3) מסלול שימוע לחוזרים מפטור.

- (א) במסלול זה יטופלו המשרתים אשר נתנו מענה למסרון ובמסגרתו הביעו עניין במימוש זכותם לשימוע.
- (ב) משרתים אשר ירצו לממש את זכותם לשימוע, יגישו דרך השאלון הדיגיטלי את המסמכים הרלוונטיים ואת העילה בגינה טענו שאינם מתאימים להחזרה מפטור בצו.
- (ג) טיעונים שיועברו יבחנו על ידי משרתי מילואים שהוסמכו והוכשרו לבחינת הפניות לפי הקריטריונים הרלוונטיים: זכאות לפטור מעילות שאינן צמצום כוחות המילואים, מצב כלכלי/רפואי אישי או של בן משפחה מדרגה ראשונה, ונסיבות פרט חריגות.
- (ד) משרתים אשר ערעורם יתקבל, לא יוחזרו לפטור, ותשלח להם ההודעה המפורטת בנספח ב'.
- (ה) משרתים אשר ערעורם לא התקבל, יועברו ליח"ר החוזרים מפטור שנוצר עמם קשר: "יחר שבצ פקד 2024".

אודות ביטול פייטורו משירות מילואים באמצעות יצירת קשר עם המוקד המטכ"לי.

4) מסלול למנותקי קשר

א) במסלול זה יטופלו המשרתים אשר לא נתנו מענה למסרון הזימון אשר נשלח אליהם.

ב) משרתים אילו יוחזרו לשירות מילואים ויוצבו ביח"ר יעודי: "יחר נתק פקד 2025".

ג) עבור משרתים אילו, לא יבוצעו הליכי מיצוי כ"א והצבה עד אשר ייוצר עמם שר על ידי גורמים צה"ליים ותינתן להם ההזדמנות לממש את זכותם לשימוע בפני פוקד.

ה. שיבוץ לשירות

1) המשרתים שישוּבצו ב"יחר שבצ פקד 2024", יבחנו על ידי גורמי תכנון מילואים וישוּבצו לאחד משלושת היעדים הבאים:

א) בניין כוח מטכ"לי – תמיכה במאמצי בניין הכוח באוגדה 96.

ב) עיבוי סד"כ המילואים – מתן מענה בתגבורת למסגרות שנשחקו בלחימה.

ג) הקמת מסגרות – צבירת כ"א לטובת הקמת מסגרות חדשות בכלל המערכים והסמכויות.

3. לידיעתכם.

בברכה,

-בלמ"ס-

נספח א' - נוסח הודעה למשרת

מועמד יקר [פרטים אישיים].
כיום, הינך פטור משירות בטחון, עקב _____
הטעמים שבגללם ניתן לך פטור אינם מתקיימים עוד, זאת
בעקבות הצרכים המבצעיים בעת זו. על כן, ובהתאמה לנתונים
העומדים לרשותנו ביחס אליך הוחלט לבחון ביטול הפטור שניתן
לך, זאת בהתאם לסמכויות על פי סעיף 38(א)(4) לחוק שירות
בטחון [נוסח משולב], התשמ"ו-1986, כפי שהואצלה לי על ידי שר
הביטחון.
לצורך כך אבקשך להשיב על השאלון המצורף.
באמצעות הקישור המצורף תוכל לממש את זכותך לטעון כנגד
ההחלטה באופן דיגיטלי או פיזי, עד ליום _____.
ככל שתבחר שלא לטעון כנגד ביטול הפטור או ככל ויבוטל הפטור
משירות ביטחון שניתן לך ובנוסף תימצא כשיר רפואית ומקצועית,
תחזור להימנות עם שורות מערך המילואים.
שיבוצך ליחידה או לתפקיד יקבע בהמשך בהתאם לצרכי הצבא.
אנו מודים לך מראש על היענותך.
בברכה,
אבישג סבג - ר' עתכ"א מילואים

נספח ב' – נוסח שחרור מהחזרה מפטור

מועמד יקר [פרטים אישיים].
לאחר בחינה ע"י הגורמים המוסמכים, נמצאת לא מתאים
להחזרה מפטור לשירות מילואים. ועל כן הנך משוחרר מחובת
התייצבות זו.
אנו מודים לך על היענותך היום ומאחלים לך כל טוב בהמשך
הדרך.
בברכה,
אבישג סבג - ר' עתכ"א מילואים

נספח ב'

-בכמ"ס-

מטכ"ל	אכ"א	344
חטיבת תכנון ומנהל	כוח אדם	אדם
ענף תכנון	כוח אדם	מילואים
מדור	תכנון	מילואים
סימוכין		0056
ט'	באב	התשפ"ד
13	באוגוסט	2024

הנדון : החזרה מפטור בצו פוקד – המלצה להרחבת העמ"ט

1. כללי.

א. סעיף 36 לחוק שירות ביטחון מסמיך את שר הביטחון או פוקד מטעמו לפטור יוצא צבא מחובת שירות מילואים, מטעמים הקשורים בהיקף כוחות המילואים של צבא-הגנה לישראל.

ב. סעיף 38 לחוק מגדיר כי בסמכות שר הביטחון לבטל צו שניתן כמפורט בסעיף 36, במידה והטעמים שבגללם ניתן הצו אינם קיימים עוד. החוק מגדיר כי שר הביטחון לא ישתמש בסמכות זו אלא לאחר שניתנה למי שהצו חל עליו הזדמנות לטעון כנגד הביטול.

ג. במהלך העשור האחרון, על בסיס סמכות זו, נגרעו לפטור משרתים מכלל המערכים והסמכויות מסיבת צמצום כוחות המילואים.

ד. אחד מלקחיה המרכזיים של מלחמת חרבות ברזל הוא הצורך בהגדלת סד"כ המילואים לטובת הרחבת מעגל ההשתתפות בשירות, יצירת אורך נשימה למשרתים, ומתן מענה לצורך בהקמת מסגרות חדשות.

ה. על מנת לעמוד ביעדי בניין הכוח למול תרחישי הייחוס העדכניים, הוחלט על מימוש תהליכי החזרה מפטור בצו (כמפורט בסעיף ב'), בדגש על המשרתים במערכי הלחימה עד גיל 35

2. מימוש העבודה.

א. במסגרת תהליך החזרה מפטור בצו שהחל בחודש אוגוסט 2024, בוצעו תהליכי החזרה עבור 15,000 משרתי מילואים שהיו פטורי שירות ועמדו בקריטריונים שהוגדרו על ידי שר הביטחון. להלן מיפוי סטטוס המשרתים עבורם בוצע התהליך :

סיווג	סטטוס	סד"כ חדש	סה"כ חדש
חזרו למערך המילואים	הצבה למאגרי מילואים	7016	11,743
	הצבה ליחידות פעילות	2690	
	חזרה עצמאית מפטור (נידוב/קב"ט)	2037	
בתהליך	בטיפול מתוך	289	289
לא מוחזרים	אפשרו לפטור	1472	2,968
	אינדיקציות חריגות	1496	
סה"כ		15,000	

-בלמ"ס-

3. לקחים מרכזיים

- א. שינוי סטטוס המשרתים מאז יציאתם לפטור מהווה גורם משמעותי לנשר בין האוכלוסיה הראשונית לבין האוכלוסיה הממוצה בסוף התהליך.
- ב. המוטיבציה לשירות מהווה רכיב משמעותי ביכולת המיצוי של המשרתים, כאשר גורמים משפיעים מרכזיים על המוטיבציה הם קיומה של משימה ייעודית ורתימה על ידי מפקד לאחר תהליך ההחזרה.
- ג. כ-10%-20% מהמשרתים המוחזרים מהווים את פלח האוכלוסיה הרלוונטי והמוכן להחזרה לשירות מרצונם ללא רצון לממש את זכותם לשימוע וללא צורך בתהליכי פרט רפואיים.

4. המלצות להמשך

- א. לאור האמור לעיל ולאור איסוף מידע והתייחסויות מהשטח, מומלץ על הרחבת עבודת ההחזרה מפטור בשלושת אפיקי המיצוי הבאים:
 1. הרחבת אוכלוסיית הלחימה המוחזרת מפטור לטווח גילאים 36-39 (כמפורט בנספח א')
 2. הרחבת אוכלוסיית המוחזרים מפטור למשרתים במקצועות שהוגדרו כמוחרגים במסגרת צו המקצועות לשנה"ע 2024-2027 עד גיל 40 (כמפורט בנספח ב')
 3. הרחבת אוכלוסיית המוחזרים מפטור למשרתים במקצועות תומכ"ל חיוניים לתע"מ
5. לידיעתכם.

-בלמ"ס-

נספח א' - הרחבת אוכלוסיית הלוחמים – חתך חילות

מערך	היקף סד"כ
רגלים	3726
שריון	497
הנדסה	490
תותחנים	460
איסוף	291
חיל ים	189
חיל אוויר	166
עורף	150
יחידות השדה	109
מג"ב	59
תקשוב	57
אמ"ן	27
רפואה	7
הגנת הגבולות	4
סכום כולל	6232

נספח ב' - הרחבת אוכלוסייה – מוחרגי גיל – חתך חילות

מערך	חוגר	קצין	סכום כולל
אחזקה	582		582
אמ"ן	8	9	17
הנדסה	67		67
זיהוי וקבורה	102		102
חיל אוויר	33	2	35
מדעי התנהגות		32	32
מנהל אוכלוסיות		8	8
נחינה	300	5	305
רבנות	21	4	25
רפואה	159	22	181
סכום כולל	1272	82	1354

נספח ג' - הרחבת אוכלוסייה – תומכי תע"מ

מערך	חוגר	קצין	סכום כולל
אחזקה	1840	46	1886
אמ"ן	297	347	644
הנדסה	24		24
חיל אוויר	31		31
יחידות השדה	2108		2108
משא	1248	378	1626
נחינה	5305	79	5384
רבנות	740		740
תקשוב	3110	139	3249
סכום כולל	14703	989	15692